

Borde undersökt bröstet, gjort kontroll och frågat om förekomst av bröstcancer i familjen

En helt benign lymfkörtel, bedömde distriktsläkaren. Men kvinnan hade bröstcancer. (HSAN 3120/04)

Den 39-åriga kvinnan sökte den 12 juli 2004 vid vårdcentralen på grund av en knöl i vänster armhåla. Hon undersöktes av distriktsläkaren som bedömde förändringen som en normal lymfkörtel.

Kvinnan vände sig senare till en privatpraktiserande läkare som, efter undersökning med ultraljud och mammografi, diagnostiserade cancer i vänster bröst.

Hon remitterades till sjukhus, där man konstaterade två större tumörer i

vänster bröst och metastasering till vänster armhåla. Hon opererades den 18 oktober.

Kvinnan anmälde distriktsläkaren för felbehandling. Hon berättade att hon sökte på grund av en förstorad lymfkörtel i armhålan och att läkaren bedömde det som ofarligt. Ansvarsnämnden läste kvinnans journaler och hämtade in yttrande av distriktsläkaren.

Denne uppgav att han egentligen inte hade något att tillfoga till sitt journalnotat, där han på kliniken bedömde det som en helt benign lymfkörtel.

Vad han inte hade noterat var att han hade sagt att om symtomen ändrades eller om kvinnan oroade sig ändå så fick hon komma tillbaka. Detta brukar han

vara mycket noga med att poängtera för sina patienter, framhöll han. Då patienten inte återvände hade han inte haft chansen att omvärdera sin bedömning, men tydligen hade han inte varit tillräckligt lyhörd för hennes bekymmer, menade distriktsläkaren.

Bedömning och beslut

Även om distriktsläkaren gjorde en noggrann undersökning av armhålan och skrev en noggrann journalanteckning, borde han ha undersökt bröstet och sedan tagit tillbaka kvinnan till vårdcentralen för kontroll.

Han borde också ha hört sig för om bröstcancerförekomst i familjen, anser Ansvarsnämnden. Han får en erinran. •

Läkare bröt mot tystnadsplikten

Fick inget grepp om patientens situation – tog kontakt med hans mor

När läkaren inte fick något grepp om patientens situation kontaktade han dennes mor. Han åsidosatte då tystnadsplikten och fällt av Ansvarsnämnden. (HSAN 293/05)

Den 23-årige mannen kom till vårdcentralen bland annat för att han behövde ett intyg. Följande dag kontaktade läkaren mannens mor för att få ytterligare information kring intyget.

Patienten anmälde läkaren för att ha åsidosatt tystnadsplikten. Denne hade kontaktat hans mor och lämnat uppgift om att han sökt ett intyg. Han kan tala för sig själv så det fanns ingen anledning att kontakta hans mor. Läkaren hade kränkt honom genom påståendet att han skulle ha svårigheter att kommunicera.

»Svårt få uppgifter av patienten«

Ansvarsnämnden läste patientens journal och tog in yttrande av läkaren, som medgav att han hade kontaktat patientens mor.

Patienten kom till läkaren den 21 juni och önskade ett intyg men kunde inte riktigt redogöra för vilket syftet med intyget var. Han hade svårt att få uppgifter av patienten, berättade läkaren.

Patienten nämnde att han varit i kontakt med en myndighetsperson, men läkaren fick inte fram vem det var eller vid vilken myndighet personen arbetade.

Läkaren uppgav att patienten inte heller hade något papper med sig. Han uppfattade att det kunde röra sig om försäkringskassan.

Läkaren berättade att han även tog kontakt med en äldre kollega, som kände till patientens förhållanden. Han fick veta att patienten arbetade på faderns firma och att fadern hade avlidit samt att modern drivit firman vidare. Emellertid hade modern för avsikt att avveckla firman och det var här som det blev aktuellt med frågorna kring patientens fortsatta aktivitet/arbete.

»Naturligt att kontakta modern«

Läkaren uppfattade att patienten behövde hjälp med att hitta fram till en lämplig aktivitet och att det fanns ett behov av utredning samt någon form av intyg. Han nämnde för patienten att han behövde efterforska mera kring vad det gällde för intyg.

Eftersom han inte fick något grepp om patientens situation ringde han upp modern. Det var naturligt då hon både kände patienten och fungerade som arbetsgivare, menade läkaren.

Han frågade henne endast om hon kände till varför sonen sökte. Han berättade inget för modern om patienten då han inte fått någon information utan han uppfattade att modern var väl införstådd med sonens situation och vad han kunde behöva. Vidare hörde han också med försäkringskassan.

Hans avsikt var att hjälpa patienten då han förstått att det fanns ett behov av detta. Han uppfattade inte att patienten motsatte sig att han gjorde efterforskningar, framhöll läkaren.

Med anledning av patientens svårigheter i kommunikationen ansåg läkaren det nödvändigt att ta kontakt med den som stod patienten nära, för att hjälpa honom.

Han hade inget uppsåt att skada patienten underströk läkaren, som motsatte sig anmärkningarna mot honom.

Bedömning och beslut

Ansvarsnämnden har inte närmare kunnat klarlägga vad som sades vid patientens besök den 21 juni.

Uppgift om en enskilds hälsotillstånd eller andra personliga förhållanden omfattas av sekretess enligt 7 kap 1 § Sekretesslagen, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon honom närstående lider men.

Det framgår inte av läkarens journalanteckning från den 21 juni att patienten tillfrågats om kontakter med utomstående fick tas för att närmare klarlägga omständigheterna kring intyget.

Av utredningen framgår att läkaren handlat olämpligt genom att kontakta patientens mor angående det sökta intyget. Han har därigenom åsidosatt tystnadsplikten och får en erinran, bestämmer Ansvarsnämnden. •